

การติดเชื้อกลุ่ม A สเตรปโตคอคคัส

ตัวแทนเชิงสาเหตุ

จากกลุ่ม A สเตรปโตคอคคัส (GAS), *สเตรปโตคอคคัส ไพโอจีเนส*, เป็นแบคทีเรียที่สามารถพบได้ในลำคอและบนผิวหนัง ผู้คนอาจเป็นพาหะของ GAS โดยไม่มีอาการใด ๆ ในขณะที่บางคนอาจเกิดการติดเชื้อที่มีความรุนแรงต่าง ๆ ใช้ไอ้ด้าอีดงการติดเชื้อ GAS ส่วนใหญ่ทำให้เกิดความเจ็บป่วยที่ไม่รุนแรงและหายไป เช่น เจ็บคอ (หรือที่เรียกว่าสเตรปคอ) และการติดเชื้อที่ผิวหนัง เช่น พุพอง ในบางครั้งแบคทีเรียสามารถทำให้เกิดโรคที่รุนแรงและเป็นอันตรายถึงชีวิต

การติดเชื้อ GAS สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาในระหว่างปีอย่างไรก็ตามข้อมูลในต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าคออักเสบและใช้ไอ้ด้าอีดงพบได้บ่อยในฤดูหนาวและฤดูใบไม้ผลิในขณะที่พุพองพบได้บ่อยในฤดูร้อน

โรคสเตรปโตคอคคัสกลุ่ม A รุกราน (iGAS)

โรค GAS ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตอาจเกิดขึ้นเมื่อแบคทีเรียรุกร้าเข้าไปในส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่มักจะไม่มีพบแบคทีเรีย เช่น เลือด, กล้ามเนื้อ, หรือของเหลวไขสันหลัง, ทำให้เกิดโรค iGAS แบบต่าง ๆ เช่น ภาวะเนื้อเน่าสลาย, ภาวะช็อกจากพิษสเตรปโตคอคคัส (STSS), และหอบหืดสมอง แม้ว่าใครก็สามารถเป็นโรค iGAS ได้ แต่ผู้สูงอายุและเด็กเล็ก ผู้ที่เป็นโรคเรื้อรัง (เช่น โรคเบาหวาน) หรือผู้ที่ภูมิคุ้มกันบกพร่องอาจมีความเสี่ยงสูงขึ้นผู้ที่มีรอยแตกบริเวณผิวหนังหรือที่มีการติดเชื้อไวรัสล่าสุด (เช่น อีสุกอีใส, ไข้หวัดใหญ่ ฯลฯ) มีความเสี่ยงสูงขึ้นในการเกิดโรค iGAS

ทางคลินิกคุณลักษณะ

การติดเชื้อ GAS มักทำให้เกิดความเจ็บป่วยเล็กน้อยโดยมีอาการได้แก่ เจ็บคอปวดศีรษะมีไข้และผื่น (ใช้ไอ้ด้าอีดง) ในขณะมีอาการของโรค พุพอง ได้แก่ แผลแดงคันพร้อมสะเก็ดสีเหลือง

สำหรับโรค iGAS, อาการอื่น ๆ อาจปรากฏขึ้นขึ้นอยู่กับส่วนของร่างกายที่ได้รับผลกระทบ อาการและอาการเริ่มต้น ได้แก่ ไข้สูงหนาวสั่นเวียนศีรษะคลื่นไส้และอาเจียนปวดกล้ามเนื้ออย่างรุนแรงและปวดที่เพิ่มขึ้นบวมและแดงบริเวณแผลในกรณีของ STSS อาการร้ายแรงสามารถพัฒนาได้ในเวลาอันสั้น ๆ ด้วยความดันโลหิตต่ำ เร็วกว่าอัตราการเต้นของหัวใจปกติ หายใจเร็ว และสัญญาณบ่งบอกถึงอวัยวะล้มเหลว

วิธีการส่งผ่าน

GAS สามารถถูกส่งผ่านผ่านทางหยดเสมหะทางเดินหายใจ เมื่อสัมผัสแผลผิวหนังของบุคคลที่ติดเชื้อหรือผ่านทางสัมผัสกับสภาพแวดล้อมหรืออุปกรณ์ที่มีการปนเปื้อน

ระยะฟักตัว

ระยะฟักตัวที่หลากหลายสำหรับการติดเชื้อ GAS ตัวอย่างเช่น ระยะฟักตัวมักจะอยู่ในช่วง 1 ถึง 3 วันสำหรับโรคไข้ ไอ้ด้าอีดง และ 2 ถึง 5 วันสำหรับอาการเจ็บคอจากการติดเชื้อ คอตีบ สำหรับ STSS ระยะฟักตัวจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถานที่ที่เข้าเมื่ออาการเริ่มแรกเกิดขึ้น ความดันโลหิตต่ำสามารถพัฒนาได้ภายใน 24 ถึง 48 ชั่วโมง

การจัดการ

การติดเชื้อ GAS สามารถรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ ขอคำแนะนำจากแพทย์ทันทีหากมีอาการของการติดเชื้อ ในกรณีที่โรค iGAS อาจต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลหรือการผ่าตัด

การป้องกัน

สมาชิกประชาชนควรรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่ดีและปฏิบัติตามดูแลบาดแผลอย่างดี แม้ว่าจะไม่มียุทธศาสตร์เฉพาะสำหรับป้องกัน GAS แต่การติดตามการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่, COVID-19 และวัคซีนฮิสทีโอไลโซอาจช่วยเป็นการป้องกันเช่นกัน เนื่องจากการป้องกันโรคที่มาจากไวรัสต่างๆจะมีบทบาทสำคัญในการลดความเสี่ยงของโรค iGAS

- รักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี:
  - ทำความสะอาดมือบ่อย ๆ โดยเฉพาะก่อนและหลังจากสัมผัสปาก, จมูก, หรือตา; หลังจากสัมผัสเครื่องมือสาธารณสุขเช่นมือจับหรือปุ่มประตู; หรือเมื่อมือมีสารคัดหลั่งจากการไอหรือจาม
  - ล้างด้วยสบู่เหลวและน้ำแล้วครกอย่างน้อย 20 วินาที จากนั้นล้างออกด้วยน้ำและเช็ดให้แห้งด้วยผ้าฝ้ายสะอาดหรือผ้าขนหนูกระดาษ หากไม่มีสถานที่ล้างมือ หรือเมื่อมือไม่สกปรกด้วยสายตาเปล่า, การทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เข้มข้น 70 ถึง 80% เป็นทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ
  - คลุมปากและจมูกด้วยกระดาษทิชชูเมื่อคุณไอหรือจาม ทั้งกระดาษทิชชูที่มีสิ่งสกปรกลงในถังขยะที่มีฝาปิดแล้วล้างมือให้สะอาดด้วย
  - หลีกเลี่ยงการแบ่งปันสิ่งของส่วนตัว เช่น เครื่องใช้รับประทานอาหารและผ้าขนหนู
- รักษาสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดี
  - ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อบนพื้นผิวที่มีการสัมผัสบ่อยเช่น เฟอร์นิเจอร์, ของเล่น และ สิ่งของที่นำมาแบ่งปันกันอย่างสม่ำเสมอด้วยน้ำยาฟอกขาวที่ใช้ในครัวเรือนเจือจางในอัตราส่วน 1:99 (ผสมส่วนประกอบของน้ำยาฟอกขาว 5.25% 1 ส่วนกับน้ำ 99 ส่วน) ทิ้งไว้ 15-30 นาที จากนั้นล้างออกด้วยน้ำและทำให้แห้ง สำหรับพื้นผิวโลหะให้ฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์ 70%
  - ใช้ผ้าขนหนูแบบดิสโปสเบิลที่มีคุณสมบัติดูดซับเพื่อเช็ดสิ่งปนเปื้อนที่ชัดเจน เช่น สารคัดหลั่งทางเดินหายใจ จากนั้นทำการทำความสะอาดพื้นผิวและบริเวณใกล้เคียงด้วยสารฟอกขาวในครัวเรือนที่มีความเข้มข้น 1:49 (สารฟอกขาว 5.25% ผสมน้ำ 49 ส่วน) ทิ้งไว้ 15-30 นาที ตามที่ล้างด้วยน้ำและทำให้แห้ง สำหรับพื้นผิวโลหะ ให้ทำการฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์ 70%
  - รักษาการระบายอากาศในตึกหรือบ้านที่ดี
- เมื่อมีไข้และอาการอื่น ๆ (เช่น รอยแดงบวมและปวดบาดแผลเพิ่มขึ้น) ให้สวมหน้ากากผ่าตัด และหลีกเลี่ยงการทำงานหรือเข้าร่วมชั้นเรียนที่โรงเรียน หลีกเลี่ยงการไปสถานที่ที่คนหนาแน่น ต้องไปปรึกษาแพทย์โดยด่วน และแจ้งแพทย์เกี่ยวกับประวัติการเดินทางที่เราได้ทำเมื่อเร็ว ๆ นี้
- เด็กที่เป็นโรคไข้หวัดใหญ่แดงควรงดเข้าเรียนหรือเข้าสถานบริการเด็กจนกว่าจะหายไข้และรักษาด้วยยาปฏิชีวนะเป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง
- รักษาการจัดการแผลให้เหมาะสม
  - ทำความสะอาดบาดแผลทันทีและคลุมด้วยกาวกันน้ำอย่างเหมาะสมจนหายขาด
  - การดูแลรักษาแผลเบื้องต้นอย่างรวดเร็ว แม้แต่แผลเล็กๆ ที่ไม่ติดเชื้อ
  - ทำความสะอาดมือก่อนและหลังจากสัมผัสแผล
  - หลีกเลี่ยงการไปสระว่ายน้ำสิ่งอำนวยความสะดวกทางน้ำอื่น ๆ หรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ทะเลสาบ และมหาสมุทร หากคุณมีแผลเปิด
  - ปรึกษาแพทย์ทันทีหากมีอาการของการติดเชื้อเช่น ความแดงของผิวหนังเพิ่มขึ้น, บวมและความเจ็บปวดบนผิวหนัง

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมโปรด
ไปที่เว็บไซต์ www.chp.gov.hk ของศูนย์คุ้มครองสุขภาพ

5 เมษายน 2024 (5 April 2024)